

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ
Γενική Διεύθυνση Θεσμικής
και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και
Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 7ος όροφος,
105 63, Αθήνα
Πληροφορίες: Σ.Κολιάδη, Μ. Ανεστοπούλου,
Τηλέφωνο: Δ. Μπριλλάκη
Email: 2103742412, 210 3742019,
2103742407
s.koliadi@minfin.gr
m.anestopoulou@minfin.gr
d.brillaki@minfin.gr

Προς: Πίνακα Εσωτερικής Διανομής &
Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: Οδηγίες/διευκρινίσεις για: **α)** τις δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του ν.4914/2022 προς τις Διαχειριστικές Αρχές και τους Ενδιάμεσους Φορείς του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (**Υπόδειγμα 1**) και **β)** τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ), 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) προς τα μέλη των Αναθετουσών Αρχών, γνωμοδοτικά και αποφαινόμενα όργανα, όργανα διοίκησης ή άλλα όργανα των Αναθετουσών Αρχών, καθώς και εξωτερικούς εμπειρογνώμονες και μέλη σχετικών μητρώων που εμπλέκονται στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης (**Υπόδειγμα 2**)

1) Εισαγωγικά/ορισμός:

Βασική αρχή του διοικητικού δικαίου αποτελεί η αρχή της αμεροληψίας των μονομελών & συλλογικών διοικητικών οργάνων ως ειδικότερη έκφανση του κράτους δικαίου και εφαρμογή της αρχής της ισότητας των πολιτών (Άρθρο 7 του ν. 2690/1999 «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας» (Α' 45) και πλούσια νομολογία).

Σύμφωνα με την εν λόγω γενική αρχή τα όργανα της διοικήσεως, είτε ενεργούν ατομικά είτε ως μέλη συλλογικού οργάνου, πρέπει να παρέχουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης, για να δημιουργείται στον διοικούμενο η πεποίθηση για το αδιάβλητο της εκδιδόμενης πράξης. Στο πλαίσιο αυτό, ως «σύγκρουση συμφερόντων» νοείται η σύγκρουση μεταξύ των δημοσίων καθηκόντων και των ιδιωτικών συμφερόντων ενός δημοσίου υπαλλήλου/λειτουργού, κατά την οποία ο δημόσιος

υπάλληλος/λειτουργός έχει ιδιωτικά συμφέροντα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν με αθέμιτο τρόπο την άσκηση των επισήμων υποχρεώσεων και καθηκόντων του¹.

Σύγκρουση συμφερόντων κατά το ενωσιακό δίκαιο περαιτέρω υφίσταται, όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών σε οποιοδήποτε επίπεδο το οποίο εμπλέκεται στη δημοσιονομική εφαρμογή υπό καθεστώς άμεσης, έμμεσης ή επιμερισμένης διαχείρισης, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιοδήποτε άλλο άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον και εν τέλει δύναται να επηρεάσει τα συμφέροντα της Ένωσης².

2) Εθνικό θεσμικό πλαίσιο:

Για την πρόληψη, αποφυγή και αντιμετώπιση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων στο εθνικό δίκαιο ισχύουν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες διατάξεις:

2α) Άρθρο 7 ν. 2690/1999 (Α' 45) περί αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων

Εκτός από το Σύνταγμα, όπου αναγνωρίζεται ρητά με τον όρο «διαφάνεια», ως εγγύηση τηρήσεως της νομιμότητας, (άρθρα 14 παρ.9, 19 παρ.2, 102 παρ.5, 103 παρ.7), η αρχή προβλέπεται με σαφήνεια και στο άρθρο 7 του ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), σύμφωνα με το οποίο:

«1. Τα διοικητικά όργανα, μονομελή ή συλλογικά, πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

2. Τα μονομελή όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης εφόσον α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης, ή β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατά ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερόμενους, ή γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιαίζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

3. Το όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφόσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να το δηλώσει αμέσως στην προϊστάμενη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊστάμενη αρχή, ή το συλλογικό όργανο, αποφαινεται το ταχύτερο δυνατόν.

4. Αίτηση εξαίρεσης μονομελούς οργάνου, ή μέλους συλλογικού οργάνου, μπορούν να υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊστάμενη αρχή, ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, ή στο αποφασίζον όργανο, κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή τα οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της προηγούμενης παραγράφου.

¹ Ορισμός που έχει προτείνει ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Βλ. Πρακτικός οδηγός για διαχειριστές «Εντοπισμός συγκρούσεων συμφερόντων σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για διαρθρωτικές δράσεις» που εκπονήθηκε από ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών υπό τον συντονισμό της Μονάδας Δ.2 «Πρόληψη της απάτης» της OLAF σελ. 9

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509, άρθρο 61 του νέου Δημοσιονομικού Κανονισμού 2024/2059 ΕΕ/Λ της 26.9.2024

5. Η εξαιρέση μπορεί να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊστάμενη αρχή ή το συλλογικό όργανο.
6. Τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή, ή ζητείται η εξαιρέση, τώσων μελών συλλογικού οργάνου ώστε τα απομένοντα να μη σχηματίζουν την κατά την παρ. 1 του άρθρου 14 απαρτία».

2β) Άρθρο 24 του ν. 4412/2016 (Α'147)

Οι καταστάσεις σύγκρουσης συμφερόντων μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια της εμπιστοσύνης των οικονομικών φορέων στις δημόσιες συμβάσεις και την αποθάρρυνση οικονομικών φορέων από την υποβολή προσφορών. Και στο ειδικότερο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων **το άρθρο 24 του ν. 4412/2016, (Α'147)** που ενσωμάτωσε το άρθρο 24 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπει για τις συγκρούσεις συμφερόντων τα εξής:

« 1. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, κατά τις επόμενες παραγράφους, για: α) την αποτελεσματική πρόληψη, β) τον εντοπισμό και γ) την επανόρθωση συγκρούσεων συμφερόντων που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή διαδικασιών σύναψης σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης, ούτως ώστε να αποφεύγονται τυχόν στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και να διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση όλων των οικονομικών φορέων.

2. Κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων συντρέχει ιδίως όταν τα πρόσωπα της επόμενης παραγράφου, έχουν, άμεσα ή έμμεσα, χρηματοοικονομικό, οικονομικό ή άλλο προσωπικό συμφέρον, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην παρ. 4, το οποίο θα μπορούσε να εκληφθεί ως στοιχείο που θίγει την αμεροληψία και την ανεξαρτησία τους στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

3. Η σύγκρουση συμφερόντων αφορά ιδίως τα ακόλουθα πρόσωπα :α) μέλη του προσωπικού της αναθέτουσας αρχής ή του παρόχου υπηρεσιών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, υπό την έννοια του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221), ο οποίος ενεργεί εξ ονόματος της αναθέτουσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μελών των αποφαινόμενων ή/και γνωμοδοτικών οργάνων ή/και β) τα μέλη των οργάνων διοίκησης ή άλλων οργάνων της αναθέτουσας αρχής ή/και γ) τους συζύγους και συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τέταρτου βαθμού των προσώπων των περιπτώσεων α` και β`, τα οποία: αα) εμπλέκονται στη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης ή/και ββ) μπορούν να επηρεάσουν την έκβασή της.

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως «συμφέροντα» νοούνται προσωπικά, οικογενειακά, οικονομικά, πολιτικά ή άλλα κοινά συμφέροντα με τους υποψηφίους ή προσφέροντες ή με τους υπεργολάβους αυτών ή με οποιοδήποτε μέλος υποψήφιας/προσφέρουσας ένωσης οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και αντικρουόμενων επαγγελματικών συμφερόντων, όπως ιδίως: α) Η συμμετοχή προσώπου της παρ. 3 στα όργανα διοίκησης ή διαχείρισης ενός οικονομικού φορέα, όταν ο εν λόγω οικονομικός φορέας συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης που διενεργεί η αναθέτουσα αρχή β) Η κατοχή από πρόσωπο των περιπτώσεων α` ή/και β` της παρ. 3, ποσοστού άνω του 0,5% των μετοχών, εταιρικών μεριδίων ή άλλης φύσης δικαιωμάτων επί του κεφαλαίου οικονομικού φορέα που συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον η κατοχή του ανωτέρω ποσοστού επιτρέπει τη συμμετοχή στη διαχείριση του φορέα αυτού γ) Η ύπαρξη, κατά τη χρονική περίοδο που έχει ως αφετηρία δώδεκα (12) μήνες πριν από την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης και λήξη την ημέρα σύναψης αυτής, συμβατικού δεσμού που αφορά είτε στην παροχή εξηρητημένης εργασίας είτε στην εκτέλεση έργου ή παροχή υπηρεσιών ή προμήθεια αγαθών μεταξύ ενός προσώπου των περιπτώσεων α` ή/και β` της παρ. 3, με οικονομικό φορέα, που συμμετέχει στη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α` και β` της παρ. 3 υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν εγγράφως στην αναθέτουσα αρχή τυχόν σύγκρουση συμφερόντων των ιδίων ή των συγγενικών τους προσώπων, υπό την έννοια της περίπτωσης γ` της παραγράφου 3, σε σχέση με οποιονδήποτε υποψήφιο ή προσφέροντα, από τη στιγμή που λαμβάνουν γνώση της εν λόγω σύγκρουσης, προκειμένου η αναθέτουσα

αρχή να είναι σε θέση να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 6. Παράλληλα, τα πρόσωπα αυτά οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια σχετική με τη διενέργεια της διαδικασίας σύναψης.

6. Η αναθέτουσα αρχή αποφαινεται αιτιολογημένα επί της συνδρομής ή μη κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων. Αν η αναθέτουσα αρχή αποφανθεί ότι συντρέχει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, ενημερώνει αμέσως την Αρχή και λαμβάνει αμελλητί τα κατάλληλα μέτρα, προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και προς αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, στα οποία μπορεί να συμπεριλαμβάνεται η εξαίρεση του συγκεκριμένου προσώπου από οποιαδήποτε συμμετοχή στη σχετική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφαρμοζομένων και των διατάξεων των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 7 του ν. 2690/1999 (Α` 45).

7. Εάν μια σύγκρουση συμφερόντων είναι αδύνατον να αρθεί με άλλον τρόπο, ο υποψήφιος ή προσφέρων, ο οποίος σχετίζεται με αυτή, αποκλείεται από τη διαδικασία, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην περίπτωση δ' της παρ. 4 του άρθρου 73.

8. Η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και αποστέλλει στην Αρχή γραπτή έκθεση, η οποία περιλαμβάνει τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που εντοπίστηκαν, καθώς και όλα τα επακόλουθα μέτρα που ελήφθησαν, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 341».

Ειδικότερη περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων συνιστά η προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίων ή προσφερόντων (άρθρο 48 ν. 4412/2016) που ενσωμάτωσε το άρθρο 41 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο:

«Εάν ένας υποψήφιος, ένας προσφέρων ή μια επιχείρηση που σχετίζεται με υποψήφιο ή προσφέροντα έχει παράσχει συμβουλές στην αναθέτουσα αρχή είτε εντός είτε εκτός του πλαισίου του άρθρου 46 ή έχει εμπλακεί με οποιονδήποτε τρόπο στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζει τη μη στρέβλωση του ανταγωνισμού λόγω της συμμετοχής του εν λόγω υποψηφίου ή προσφέροντα. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωστοποιεί στους λοιπούς υποψηφίους και προσφέροντες τις σχετικές πληροφορίες που ανταλλάχθηκαν στο πλαίσιο της προηγούμενης εμπλοκής του υποψηφίου ή του προσφέροντος στην προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης και προσδιορίζει επαρκείς προθεσμίες για την παραλαβή των προσφορών,

β) αποκλείει τον εμπλεκόμενο υποψήφιο ή προσφέροντα, μόνο εάν δεν υπάρχει άλλος τρόπος να διασφαλισθεί συμμόρφωση με την υποχρέωση τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Πριν από την έκδοση της απόφασης αποκλεισμού, παρέχεται η ευχέρεια στους υποψηφίους ή τους προσφέροντες να αποδείξουν ότι η συμμετοχή τους στην προετοιμασία της διαδικασίας προμήθειας δεν είναι δυνατόν να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού, και

γ) ενημερώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού, για τις δικές της ενέργειες, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, καθώς και την ΕΑΑΔΗΣΥ για την καταγραφή των μέτρων που λήφθηκαν στην ειδική έκθεση που συντάσσεται δυνάμει του άρθρου 341, περί χωριστών εκθέσεων σχετικά με τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.»

2γ) Τέλος οι αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας που διέπουν την σύγκρουση συμφερόντων διατρέχουν και τις διατάξεις του **ν. 5026/2023 Υποβολή των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες) και οικονομικών συμφερόντων - Ρυθμίσεις για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας - Λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις (Α` 45)** και ιδίως το άρθρο 23 που προβλέπει τα σχετικά με τους υπόχρεους σε Δήλωση Οικονομικών Συμφερόντων.

«Οι υπόχρεοι σε Δ.Π.Κ. υποβάλλουν, στην προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 18, Δήλωση Οικονομικών Συμφερόντων (Δ.Ο.Σ.), η οποία περιλαμβάνει: α) τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες, β) τη συμμετοχή τους στη διοίκηση πάσης φύσεως νομικών προσώπων και εταιριών, ενώσεων προσώπων και Ο.Κοι.Π., γ) οποιαδήποτε αμειβόμενη τακτική δραστηριότητα που αναλαμβάνουν παράλληλα με την άσκηση των

καθηκόντων τους, είτε ως υπάλληλοι είτε ως αυτοαπασχολούμενοι, δ) οποιαδήποτε αμειβόμενη μη κύρια δραστηριότητα, εάν η συνολική αμοιβή υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ανά ημερολογιακό έτος, ε) τη συμμετοχή σε εταιρεία ή κοινοπραξία, όταν αυτή η συμμετοχή ενδέχεται να έχει συνέπειες στη δημόσια πολιτική ή όταν δίνει στον υπόχρεο τη δυνατότητα σημαντικής επιρροής επί υποθέσεων της εν λόγω εταιρείας ή σύμπραξης, στ) για την περίπτωση προσώπων που υπηρετούν σε αιρετή δημόσια θέση, οποιαδήποτε οικονομική υποστήριξη από τρίτους, σε προσωπικό ή σε υλικούς πόρους, που χορηγείται σε συνάρτηση με τη δημόσια δραστηριότητά τους, με ένδειξη της ταυτότητας των τρίτων αυτών, εάν η συνολική αξία υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ανά ημερολογιακό έτος, ζ) **οποιαδήποτε συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα που προκάλεσαν άμεση ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με τα καθήκοντά τους. Ως σύγκρουση συμφερόντων νοείται η περίπτωση κατά την οποία υπόχρεος έχει προσωπικό συμφέρον που μπορεί να επηρεάσει αθέμιτα την εκτέλεση των καθηκόντων του. Σύγκρουση συμφερόντων δεν υπάρχει στην περίπτωση που ο υπόχρεος αντλεί κάποιο όφελος μόνο ως μέλος του γενικότερου κοινού ή μίας ευρύτερης κατηγορίας ατόμων».**

Στο ίδιο πλαίσιο της διαδικασίας ελέγχου του άρθρου 30 τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου και των λοιπών εμπλεκόμενων στη διαδικασία οργάνων οφείλουν να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία, καθώς και να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την αποχώρησή τους από την Επιτροπή Ελέγχου ή την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

2δ) Άρθρο 51 του ν. 4914/2022 (Α' 61) «Σύγκρουση συμφερόντων»

Σύμφωνα με το παραπάνω άρθρο:

«1. Το προσωπικό που υπηρετεί σε Ειδικές Υπηρεσίες του παρόντος, στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ, στον ΟΠΕΚΕΠΕ του άρθρου 16 και σε Ενδιάμεσους Φορείς και το οποίο έχει αρμοδιότητα για την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις και τις πληρωμές, υποχρεούται να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια που συνιστά σύγκρουση συμφερόντων, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 (L 193).

2. Για το προσωπικό της παρ.1 ισχύει η υποχρέωση υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων της παρ. 5 του άρθρου 38 του ν. 4314/2014 (Α` 265)»

3) Ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο

3 α) Άρθρο 61 παρ. 3 του Δημοσιονομικού Κανονισμού αριθμ. 2024/2059 ΕΕ/L της 26.9.2024

Ο νέος Δημοσιονομικός Κανονισμός 2024/2059 ΕΕ/L, που διέπει τον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ και τροποποιεί σε ορισμένα σημεία τον αμέσως προηγούμενο Κανονισμό 2018/1046 (αναδιατύπωση), περιέχει αναθεωρημένους και αυστηρότερους κανόνες σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων σε σύγκριση με τον προηγούμενο δημοσιονομικό κανονισμό 966/2012. Ο εν λόγω ορισμός ισχύει για όλα τα είδη των δημοσίων συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τους πόρους της ΕΕ στο πλαίσιο των διαρθρωτικών δράσεων και της πολιτικής για τη συνοχή, ανεξάρτητα από το είδος της χρηματοδότησης³.

Σύμφωνα με το άρθρο 61 του ΔΚ περί σύγκρουσης συμφερόντων:

³ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402509

«1. Απαγορεύεται σε όλους τους δημοσιονομικούς παράγοντες κατά την έννοια του κεφαλαίου 4 του παρόντος Τίτλου και σε κάθε άλλο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών σε οποιοδήποτε επίπεδο, το οποίο εμπλέκεται στη δημοσιονομική εφαρμογή υπό καθεστώς άμεσης, έμμεσης ή επιμερισμένης διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών προπαρασκευαστικών πράξεων, και στον λογιστικό ή άλλο έλεγχο, να προβαίνουν σε οποιαδήποτε ενέργεια από την οποία θα μπορούσε να προκύψει σύγκρουση των συμφερόντων τους με τα συμφέροντα της Ένωσης. Λαμβάνουν επίσης τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων στα καθήκοντα για τα οποία είναι αρμόδιοι και για την αντιμετώπιση καταστάσεων που μπορεί αντικειμενικά να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφερόντων.

2. Όταν υπάρχει κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων με τη συμμετοχή μέλους του προσωπικού εθνικής αρχής, το εν λόγω πρόσωπο παραπέμπει το ζήτημα στον ιεραρχικά ανώτερό του. Όταν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος για προσωπικό που καλύπτεται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, το εν λόγω πρόσωπο παραπέμπει το ζήτημα στον αρμόδιο κύριο διατάκτη. Ο αρμόδιος ιεραρχικά ανώτερος ή ο κύριος διατάκτης βεβαιώνουν εγγράφως εάν έχει διαπιστωθεί ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων. Όταν διαπιστωθεί ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή ή η αρμόδια εθνική αρχή διασφαλίζουν ότι το εν λόγω πρόσωπο παύει κάθε δραστηριότητα στο θέμα αυτό. Ο αρμόδιος κύριος διατάκτης ή η ενδιαφερόμενη εθνική αρχή εξασφαλίζουν ότι κάθε περαιτέρω ενδεδειγμένη ενέργεια αναλαμβάνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, σύγκρουση συμφερόντων υφίσταται όταν η αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων δημοσιονομικού παράγοντα ή άλλου προσώπου, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1, υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιοδήποτε άλλο άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον.

3β) Η αριθ. 2021/С/ 121/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αποφυγή και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων στο πλαίσιο του Δημοσιονομικού Κανονισμού⁴, έγγραφο το οποίο σκοπό έχει να προωθήσει την ενιαία ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων και να ευαισθητοποιήσει τις αρχές των κρατών μελών. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει το κεφάλαιο 5 στο οποίο γίνεται αναφορά στην επιμερισμένη διαχείριση και στο κεφάλαιο 6, όπου παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος προτάσεων και συστάσεων σχετικά με μέτρα που θα μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή για την αποφυγή και τη διαχείριση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων.

3γ) Σχετικό με την έννοια της σύγκρουσης συμφερόντων είναι και το έγγραφο της OLAF «Εντοπισμός συγκρούσεων συμφερόντων σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων για διαρθρωτικές δράσεις. Πρακτικός οδηγός για διαχειριστές»⁵ ο οποίος παρέχει στις αναθέτουσες αρχές αφενός και στους προσφέροντες, τους υποψηφίους και τους αιτούντες αφετέρου, πρακτική βοήθεια για την προετοιμασία και την εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών και επιχορηγήσεων.

⁴https://eurlex.europa.eu/legalcontent/EL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.121.01.0001.01.ELL&toc=OJ%3AC%3A2021%3A121%3AFULL

⁵ https://greece20.gov.gr/wp-content/uploads/2022/06/%CE%91%CF%80%CE%BF%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%AE-%CE%A3%CF%8D%CE%B3%CE%BA%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B7%CF%82-%CE%A3%CF%85%CE%BC%CF%86%CE%B5%CF%81%CF%8C%CE%BD%CF%84%CF%89_OLAF-%CE%A0%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CF%82-%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82.pdf

4) Διευκρινίσεις-οδηγίες ως προς τα συνημμένα Υποδείγματα εντύπων (Υπόδειγμα 1, Υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8 και Υπόδειγμα 2)

Για την ορθή εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων ιδίως του ενωσιακού δικαίου και κατά την νέα ΠΠ 2021-2027 και προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων με την έννοια που αναφέρεται ανωτέρω, επισημαίνονται τα εξής σε σχέση με τα συνημμένα Υποδείγματα 1, Υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8 και 2:

Α) Δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 κατ' άρθρο 51 του ν. 4914/2022 (Υπόδειγμα 1) και Δήλωση μη σύγκρουσης Συμφερόντων στο πλαίσιο της Επιτόπιας Επαλήθευσης πράξεων Δ_ΙΙ_8 του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 (Υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8)

Οι ανωτέρω δηλώσεις είναι το **Υπόδειγμα 1** (και το **υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8**) που αποστέλλονται συνημμένα και συμπεριλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της παρούσας εγκυκλίου και υποβάλλονται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΤΣ, το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ, το ΜΔΣΘ, καθώς και στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ), που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ και προς την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ.

Η δήλωση που περιλαμβάνεται στο **Υπόδειγμα 1** συμπληρώνεται, υπογράφεται και υποβάλλεται:

- ✓ Από υπαλλήλους/στελέχη Διαχειριστικών Αρχών Προγραμμάτων/Ενδιαμέσων Φορέων και Επιτελικών Δομών του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ
- ✓ Από Υπαλλήλους/στελέχη του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)

οι οποίοι/ τα οποία στο πλαίσιο άσκησης των καθηκόντων τους ασκούν δραστηριότητα που σχετίζεται με αξιολόγηση πράξεων, εξέταση ενστάσεων, έλεγχο/επαληθεύσεις πράξεων ή με πληρωμές που προβλέπονται από το οικείο θεσμικό πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένων και τυχόν αναγκαίων προπαρασκευαστικών πράξεων) από την έναρξη της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 έως και την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης.

Να σημειωθεί ότι:

- ✚ Η συλλογή και συγκέντρωση των δηλώσεων των υπόχρεων γίνεται με μέριμνα της υπηρεσίας στην οποία υπηρετεί ο υπάλληλος.
- ✚ Η Διαχειριστική Αρχή καθώς και η Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ **έχει την ευθύνη** για την ενημέρωση του προσωπικού της μέσω της παρούσας και ιδίως ως προς τον τρόπο και την διαδικασία υποβολής της δήλωσης.
- ✚ Σε περίπτωση Ενδιάμεσου Φορέα, είτε για πράξεις πλην κρατικών ενισχύσεων είτε για πράξεις κρατικών ενισχύσεων, η Διαχειριστική Αρχή Προγράμματος έχει την ευθύνη ενημέρωσης του Ενδιάμεσου Φορέα μέσω της παρούσας, αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ορισμού του. Στη συνέχεια ο ΕΦ έχει την ευθύνη για την ενημέρωση του προσωπικού του.
- ✚ Η υπογεγραμμένη δήλωση υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ (Τμήμα Διοικητικής Διαχείρισης) σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή με χειρόγραφή ή ψηφιακή υπογραφή, αντίστοιχα, **άπαξ** στις κατωτέρω περιπτώσεις:

1. από το προσωπικό που απασχολείται κατά την χρονική περίοδο έκδοσης της παρούσας σε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω δραστηριότητες και υπηρετεί σε Διαχειριστικές Αρχές του

Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ. Στην περίπτωση αυτή η δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί έως τις **31.12.2024**.

2. από το προσωπικό Ενδιάμεσων Φορέων (ΕΦ) που έχουν οριστεί και θα οριστούν για πράξεις πλην κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΣΔΕ 2021-2027 και δεν είναι Διαχειριστικές Αρχές και το οποίο θα αναλάβει καθήκοντα που σχετίζονται με δραστηριότητες αξιολόγησης Πράξεων, εξέτασης ενστάσεων, ελέγχου, επαλήθευσης Πράξεων και πληρωμών. Στην περίπτωση αυτή η δήλωση θα πρέπει να έχει υποβληθεί έως τις **31.12.2024**.

3. από το προσωπικό που αναλαμβάνει **για πρώτη φορά** καθήκοντα που σχετίζονται με δραστηριότητες αξιολόγησης Πράξεων, εξέτασης ενστάσεων, ελέγχου, επαλήθευσης Πράξεων και πληρωμών και έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου:

- ✓ Διαχειριστικής Αρχής Προγραμμάτων, Επιτελικής Δομής ή Ενδιαμέσων Φορέων του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027 για πράξεις πλην κρατικών ενισχύσεων και της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ.

Στην ανωτέρω περίπτωση η δήλωση υποβάλλεται **εντός ενός (1) μήνα** από την ανάληψη των σχετικών καθηκόντων.

Σε περίπτωση που κάποιος από το προσωπικό των παραπάνω κατηγοριών **μετακινηθεί** σε:

- ✓ άλλη Διαχειριστική Αρχή του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027
- ✓ στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ ή
- ✓ σε Ενδιάμεσους Φορείς (ΕΦ) για πράξεις πλην κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου των Προγραμμάτων της ΠΠ 2021-2027

και αναλάβει καθήκοντα που σχετίζονται με δραστηριότητες αξιολόγησης Πράξεων, εξέτασης Ενστάσεων, ελέγχου, Επαλήθευσης Πράξεων και πληρωμών, η ανωτέρω δήλωση **επανυποβάλλεται εντός ενός (1) μήνα από την ανάληψη των καθηκόντων στη νέα υπηρεσία/φορέα, προκειμένου να εμφανίζεται η νέα του ιδιότητα.**

Η αρχή διαχωρισμού των ρόλων και κατανομής αρμοδιοτήτων, μεταξύ του προσωπικού των Μονάδων είναι συναφής, ωστόσο διακριτή υποχρέωση, σε σχέση με το πεδίο της σύγκρουσης συμφερόντων και θα πρέπει να διασφαλίζεται αυτοτελώς και ανεξάρτητα από τις σχετικές δηλώσεις μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας **ΔΙΙ_5 Διοικητικής Επαλήθευσης Δαπανών**, γίνεται επιβεβαίωση σε σχετικό πεδίο στο ΟΠΣ στο Δελτίο Δήλωσης Δαπανών, τόσο για το διαχωρισμό αρμοδιοτήτων αξιολόγησης-επαλήθευσης κάθε μεμονωμένης πράξης όσο και για το ότι δεν υφίσταται κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων. Η επιβεβαίωση/δήλωση γίνεται από κάθε εμπλεκόμενο στη διαδικασία διαχείρισης του ΔΔΔ. Περαιτέρω σε ο, τι αφορά στη διαδικασία **ΔΙΙ_8 Επιτόπια επαλήθευση**, σημειώνεται ότι πριν τη συγκρότηση κάθε Οργάνου Επαλήθευσης, πρέπει να διασφαλίζεται διακριτότητα σε επίπεδο φυσικού προσώπου για τη διενέργεια της αξιολόγησης και της επαλήθευσης κάθε μεμονωμένης πράξης και απουσίας κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων (υποβολή δήλωσης σύμφωνα με το υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8).

Σε ότι αφορά τους ΕΦ που ορίζονται για πράξεις κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του ΣΔΕ 2021-2027, των οποίων πράξεων η διαχείριση, έλεγχος και υλοποίηση γίνονται μέσω Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣΚΕ), διασφαλίζεται σε κάθε επίπεδο χρήσης του ΟΠΣΚΕ η μη σύγκρουση συμφερόντων.

Δεδομένου ότι οι χρήστες του ΟΠΣΚΕ δύναται να φέρουν πολλαπλές ιδιότητες, οι έλεγχοι περί μη σύγκρουσης συμφερόντων διενεργούνται σε κάθε στάδιο των διαδικασιών, αρχικά μέσω της αυθεντικοποίησης με κωδικούς TaxisNet αλλά και μέσω σχετικών Δηλώσεων που αναρτώνται στο Πληροφοριακό Σύστημα.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά σε χρήστες που υπηρετούν ή αναλαμβάνουν καθήκοντα που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου 2021-2027 για πράξεις κρατικών ενισχύσεων, και συμμετέχουν στη διενέργεια αξιολόγησης πράξεων, εξέτασης ενστάσεων σχετικά με τα αποτελέσματα αξιολόγησης πράξεων, ελέγχου πράξεων, πιστοποιήσεων και πληρωμών, ισχύουν τα ακόλουθα σε επίπεδο πράξης:

Ο μεμονωμένος χρήστης, κατά την πρώτη εισαγωγή του στο Σύστημα με τα προσωπικά του διαπιστευτήρια (credentials) πρέπει να αποδεχθεί τη Δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων πριν του επιτραπεί να εκτελέσει την εργασία του. Η Δήλωση αυτή επιβεβαιώνεται ή μη σε κάθε διαδικασία που ο χρήστης αναλαμβάνει τον επιχειρησιακό του ρόλο και ενεργώντας εκτός συλλογικού οργάνου (αξιολογήσεις, εξέταση ενστάσεων, έλεγχοι, επαληθεύσεις και πληρωμές στο ΟΠΣΚΕ). Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι χρήστης που έχει συμμετάσχει σε διαδικασία έκδοσης Διοικητικής Πράξης δεν συμμετέχει σε διαδικασία ενστάσεων και αντιρρήσεων επί αυτής της Διοικητικής Πράξης.

Στις περιπτώσεις που από τη σχετική Πρόσκληση προβλέπεται η συγκρότηση Επιτροπής και δεν υφίσταται δυνατότητα απόλυτης ταυτοποίησης και αυτοματοποιημένου ελέγχου περί της μη σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με τα μέλη αυτής, ο εκτελών χρέη γραμματείας ή το μέλος της Επιτροπής που έχει αναλάβει την αποτύπωση των στοιχείων αξιολόγησης/ ελέγχου στο σύστημα, οφείλει να λάβει υπόψη του τα περί μη Σύγκρουσης Συμφερόντων και να αποστείλει προς ανάρτηση στο Πληροφοριακό Σύστημα τις έντυπες Υπεύθυνες Δηλώσεις των Μελών της Επιτροπής, πριν την οριστικοποίηση των επιμέρους επιχειρησιακών ενεργειών της εν λόγω Επιτροπής.

Επιπλέον των ανωτέρω, απαιτείται υποβολή διακριτής Δήλωσης μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) σε ενδεχόμενη περίπτωση ορισμού μελών Γνωμοδοτικής ή Επιτροπής Ενστάσεων τα οποία, σε προγενέστερο στάδιο, είχαν οριστεί αναπληρωματικά μέλη Επιτροπής Αξιολόγησης αναφορικά με την ίδια Δράση, υπό την προϋπόθεση να μην είχαν, τελικά, συμμετοχή στις εργασίες της τελευταίας καθ' οιονδήποτε τρόπο.

Παράλληλα πραγματοποιείται και έλεγχος για τη διασφάλιση ότι χρήστης που κατέχει διαχειριστικό ρόλο στο σύστημα δεν έχει σχέση εξάρτησης με Δικαιούχο επιχείρηση (Δικαιούχος ο ίδιος, μέτοχος, συντονιστής έργου, νόμιμος αντιπρόσωπος κ.α) σε επίπεδο πράξης για την οποία επενεργεί στο σύστημα. Έλεγχος γίνεται κατά την εισαγωγή του χρήστη στο ΟΠΣΚΕ με τα προσωπικά του διαπιστευτήρια.

Β) Δήλωση απουσίας σύγκρουσης Συμφερόντων στο πλαίσιο του αρ. 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2024 σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (αναδιατύπωση) (Υπόδειγμα 2)

Το **Υπόδειγμα 2** αποστέλλεται συνημμένα, συμπεριλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της παρούσας εγκυκλίου και υποβάλλεται από τους κατωτέρω υπόχρεους στο πλαίσιο της υποχρέωσής τους περί υποβολής δήλωσης απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων, και συγκεκριμένα λόγω της ιδιότητάς τους όπως κατωτέρω αναλυτικά αναφέρεται, με καθήκοντα ιδίως που αφορούν στην διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης. Ιδίως υποβάλλεται από :

- **Μέλη προσωπικού Αναθέτουσας Αρχής** ιδίως: α) μέλος εμπλεκόμενο στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης ή β) εξωτερικός συνεργάτης της Αναθέτουσας Αρχής εμπλεκόμενος στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης ο οποίος ενεργεί εξ ονόματος της, ή γ) μέλος εμπλεκόμενο στην παρακολούθηση της σύμβασης
- **Μέλος αποφαινόμενου οργάνου**

- **Μέλος οργάνου διοίκησης ή άλλου οργάνου Αναθέτουσας Αρχής** εμπλεκόμενο στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης
- **Μέλος γνωμοδοτικού οργάνου ιδίως:** α) Μέλος Επιτροπής Διαγωνισμού, β) Μέλος Επιτροπής Αξιολόγησης Ενστάσεων ή/και Προσφυγών, ή γ) Μέλος (πρωτοβάθμιας/δευτεροβάθμιας) Επιτροπής Παρακολούθησης/Παραλαβής
- **Εξωτερικός εμπειρογνώμονας** εμπλεκόμενος στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης
- **Μέλος σχετικού μητρώου**

Εκτός των ανωτέρω προσώπων που σχετίζονται με τις διαδικασίες διεξαγωγής σύναψης δημόσιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της προετοιμασίας της διαδικασίας, καθώς και της κατάρτισης των εγγράφων της σύμβασης, υποχρέωση υφίσταται και για τα

- **Μέλη επιτροπών που συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής φυσικών προσώπων υποψηφίων για απασχόληση ή συμμετοχή σε ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα και έργα.**

Τα τελευταία μέλη ομοίως υπογράφουν το Υπόδειγμα 2 με συμπλήρωση των κατάλληλων πεδίων.

5) Τελικές επισημάνσεις

Τέλος σε ό,τι αφορά τα συνημμένα υποδείγματα 1, Ε.ΙΙ.2_8 και 2 σημειώνονται επιπλέον τα εξής:

I) Σε ό,τι αφορά στην υποχρέωση γνωστοποίησης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων στο πλαίσιο σύναψης δημόσιας σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή/αναθέτονα φορέα, σύμφωνα με τις διατάξεις των αρ. 24 παρ. 6 και 262 του ν. 4412/2016 καθώς και στην ειδικότερη περίπτωση γνωστοποίησης κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων που αφορά στην προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίων ή προσφερόντων στη διαδικασία (αρ. 48 και 280 του ν. 4412/2016), εξακολουθούν να ισχύουν παράλληλα τα πρότυπα έντυπα που είναι αναρτημένα στον διαδικτυακό τόπο της ΕΑΔΗΣΥ (<https://www.eadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/320-entypo-gnwstopoihshs-katastashs-syngkroyshs-symferontwn>).

II) Η ιδρυόμενη δυνάμει του αρ. 51 του ν. 4914/2022 υποχρέωση υποβολής της δήλωσης περί μη σύγκρουσης συμφερόντων είναι ανεξάρτητη και αυτοτελής και **δεν αναιρεί την υποχρέωση** των προσώπων αυτών:

α. να μην λαμβάνουν, άμεσα ή μέσω τρίτου για τον εαυτό τους ή για άλλον, οποιασδήποτε φύσης αθέμιτο ωφέλημα (δωρεές), ή να αποδέχονται την υπόσχεση παροχής τέτοιου ωφελήματος κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,

β. εάν διαπιστώσουν κατά την ανάθεση/άσκηση δραστηριότητας στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, ότι συντρέχει οποιαδήποτε κατάσταση, η οποία δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων κατά τα ανωτέρω, να τη δηλώνουν αμελλητί στον άμεσο Προϊστάμενό τους ή στον Πρόεδρο του οργάνου που συμμετέχουν. Στην περίπτωση αυτή, γνωρίζουν ότι οφείλουν να μην αποδεχθούν την ανάθεση καθηκόντων ή να απέχουν από την άσκηση των καθηκόντων αυτών.

γ. να συναινούν εκ των προτέρων στον έλεγχο και στην επαλήθευση των σχετικών ανωτέρω δηλώσεών τους μέσω διασταύρωσης των σχετικών στοιχείων από βάσεις δεδομένων και άλλες πηγές άντλησης πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές.

Διευκρινίζεται επίσης ότι τα ανωτέρω πρόσωπα:

- δεν μπορούν να συμμετέχουν τα ίδια ή μέσω νομικού προσώπου στο οποίο είναι βασικοί μέτοχοι με την έννοια του ν. 3310/2005 (Α' 30) στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στην

διοίκηση των φορέων υποβολής προτάσεων και δεν έχουν καταρτίσει τις προτάσεις ή συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο στην κατάρτισή τους και

- δεν μπορούν να αξιολογούν πράξεις ή να εγκρίνουν την αξιολόγηση πράξεων όταν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση των φορέων υποβολής συμμετέχει σύζυγος, ή μέρος με το οποίο τελούν σε σύμφωνο συμβίωσης ή ανιών ή κατιών συγγενής τους μέχρι και τετάρτου βαθμού.
- δεν μπορούν να συμμετέχουν τα ίδια ή μέσω νομικού προσώπου στο οποίο είναι βασικοί μέτοχοι με την έννοια του ν. 3310/2005 (Α' 30) στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στην διοίκηση των φορέων υποβολής ενστάσεων, ή έχουν καταρτίσει τις προτάσεις ή έχουν συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο στην κατάρτισή τους και δεν μπορούν να εξετάζουν ενστάσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, όταν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση των φορέων υποβολής, συμμετέχει σύζυγος, ή μέρος με το οποίο τελούν σε σύμφωνο συμβίωσης ή ανιών ή κατιών συγγενής τους μέχρι και τετάρτου βαθμού.
- δεν μπορούν να συμμετέχουν τα ίδια ή μέσω νομικού προσώπου στο οποίο είναι βασικοί μέτοχοι με την έννοια του ν. 3310/2005 (Α' 30) στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση των δικαιούχων ή των Ενδιάμεσων Φορέων για τις εν λόγω πράξεις ή έχουν καταρτίσει τις προτάσεις ή συμμετάσχει με οποιονδήποτε τρόπο στην κατάρτιση των προς υποβολή προτάσεων. Επίσης δεν μπορούν να συμμετέχουν σε έλεγχο/επαλήθευση πράξεων ή να εγκρίνουν τις σχετικές εκθέσεις, όταν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση των φορέων αυτών, συμμετέχει σύζυγος, ή μέρος με το οποίο τελούν σε σύμφωνο συμβίωσης ή ανιών ή κατιών συγγενής τους μέχρι και τετάρτου βαθμού.

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω διευκρινίζεται επίσης και σε σχέση με τους βαθμούς συγγένειας ότι ισχύουν τα παρακάτω σχετικά άρθρα του Αστικού Κώδικα (1461-1462 ΑΚ):

Άρθρο 1461

Έννοια συγγένειας

Τα πρόσωπα είναι μεταξύ τους συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, αν το ένα κατάγεται από το άλλο (συγγένεια) μεταξύ ανιόντων και κατιόντων). Συγγενείς εξ αίματος σε πλάγια γραμμή είναι τα πρόσωπα που, χωρίς να είναι συγγενείς σε ευθεία γραμμή, κατάγονται από τον ίδιο ανιόντα. Ο βαθμός της συγγένειας ορίζεται από τον αριθμό των γεννήσεων που συνδέουν τα πρόσωπα.

Άρθρο 1462

Αγχιστεία

Οι συγγενείς εξ αίματος του ενός από τους συζύγους είναι συγγενείς εξ ανχιστείας του άλλου στην ίδια γραμμή και στον ίδιο βαθμό. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση του συμφώνου συμβίωσης. Η συγγένεια εξ ανχιστείας εξακολουθεί να υπάρχει και μετά τη λύση ή την ακύρωση του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης από το οποίο δημιουργήθηκε.

Κατόπιν των ανωτέρω σε ευθεία γραμμή συγγενείς είναι ο πατέρας με τους κατιόντες του (παιδιά, εγγόνια) και σε πλάγια γραμμή τα αδέρφια, τα ξαδέρφια κ.ο.κ.

Ενδεικτικά οι βαθμοί συγγένειας έχουν ως εξής:

Εξ αίματος συγγένεια

Πατέρας-Μητέρα

Σε σχέση με τα παιδιά τους είναι Α' βαθμού συγγενείς σε ευθεία γραμμή (μεσολαβεί μία γέννηση)

Παππούς-Γιαγιά

Σε σχέση με τα εγγόνια τους είναι Β' βαθμού συγγενείς σε ευθεία γραμμή (μεσολαβούν δύο γεννήσεις)

Αδελφός/Αδελφή

Μεταξύ τους είναι Β' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή (μεσολαβούν δύο γεννήσεις)

Θείες/Θείοι/Ανηψιός/Ανηψιά

Μεταξύ τους είναι Γ' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή (μεσολαβούν τρεις γεννήσεις)

Πρώτα ξαδέλφια

Μεταξύ τους είναι Δ' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή (μεσολαβούν τέσσερις γεννήσεις)

Εξ αγχιστείας συγγένεια

Πεθερός/πεθερά

Σε σχέση με τον/την σύζυγο τέκνου τους (γαμπρός, νύφη) είναι Α' βαθμού συγγενείς σε ευθεία γραμμή

Αδελφός/αδελφή συζύγου σε σχέση με τον έτερο σύζυγο (κουινιάδος/κουινιάδα)

Μεταξύ τους είναι Β' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή

Θείοι/θείες σε σχέση με τον έτερο σύζυγο:

Μεταξύ τους είναι Γ' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή

Πρώτα ξαδέλφια σε σχέση με τον έτερο σύζυγο:

Μεταξύ τους είναι Δ' βαθμού συγγενείς σε πλάγια γραμμή

δ. Σε κάθε περίπτωση, ο εντοπισμός καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, δύναται πάντα να αναδείξει και την τέλεση παράνομης πράξης βάσει του ποινικού δικαίου και να επισύρει δυνάμει του διοικητικού ή του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου κυρώσεις και, εάν συντρέξει τέτοια περίπτωση, αυτή τιμωρείται αναλόγως. Ιδίως δε, ενδέχεται να στοιχειοθετούνται τα αδικήματα 234 και 235 του ΠΚ καθώς επίσης να επισύρουν και την πειθαρχική ευθύνη του εμπλεκόμενου σύμφωνα με το αρ. 107 του ν. 3528/2007 και ιδίως τα παρακάτω παραπτώματα: δ) η απόκτηση οικονομικού οφέλους ή ανταλλάγματος προς όφελος του ιδίου του υπαλλήλου ή τρίτου προσώπου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή εξ αφορμής αυτών, ε) η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας, στ) η παραβίαση της αρχής της αμεροληψίας, και ι) **η άμεση ή μέσω τρίτου προσώπου συμμετοχή σε δημοπρασία την οποία διενεργεί επιτροπή, μέλος της οποίας είναι ο υπάλληλος ή όταν η επιτροπή αυτή υπάγεται στην αρχή στην οποία ο υπάλληλος υπηρετεί.**

III. Τέλος επισημαίνεται ότι η υποχρέωση υποβολής δήλωσης περί μη σύγκρουσης συμφερόντων υφίσταται εκ νέου και για τη νέα ΠΠ 2021-2027. Ως εκ τούτου οι υπόχρεοι υποβολής κατά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020 και εφόσον εξακολουθούν να υπάγονται στους υπόχρεους υποβολής σύμφωνα με τα αναφερόμενα το σημείο Α της παρούσας, έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν εκ νέου σχετική δήλωση.

Η υπηρεσία μας παραμένει στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.

Η Γενική Γραμματέας

Βασιλική Παντελοπούλου

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Συνημμένα:

1. Υπόδειγμα 1
- 2.Υπόδειγμα Ε.ΙΙ.2_8
3. Υπόδειγμα 2

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου
- Γραφείο Προϊσταμένης Γενικής Δ/σης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Δ/σης Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΤΕΒΟ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού, της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής (ΕΥΣΣΑΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ)
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ)
- Μονάδα Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΜΟΝ- ΕΣΕΕ)

Πίνακας Αποδεκτών:

- Όλες οι Διαχειριστικές Αρχές
- Όλες οι Επιτελικές Δομές

